

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
(постанова від 28.08.2025 р.)
Ректор Анатолій МАЗАРАКІ

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності
D4 Публічне управління та адміністрування

Київ 2025

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: Вікторія ЗАЛІЗНЮК

Програму вступного іспиту до аспірантури розглянуто і схвалено на засіданні групи забезпечення освітньо-наукової програми третього рівня вищої освіти «Публічне управління та адміністрування» 12 березня 2025 року, протокол № 2.

Рецензент:

Володимир ЩЕЛКУНОВ, д.е.н., професор, академік УАН,
президент ICC Ukraine

Програма вступного іспиту

ПРОГРАМА
вступного іспиту до аспірантури
спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування
галузь знань D Бізнес, адміністрування та право

Автор: Вікторія ЗАЛІЗНЮК

ВСТУП

Мета вступного іспиту до аспірантури полягає у визначенні рівня підготовки вступників до навчання за освітньо-науковою програмою третього рівня вищої освіти за спеціальністю Д4 «Публічне управління та адміністрування». Зміст програми та форма вступного іспиту включають перевірку набуття компетентностей, зазначених у стандарті вищої освіти зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. наказом Міністерства освіти і науки України №1001 від 04.08.2020), а саме:

ІК. Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК03. Здатність розробляти та управляти проєктами.

ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.

СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК07. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку

нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

Загальна компетентність «ЗК06 «Здатність до професійного спілкування іноземною мовою» зазначеного вище магістерського стандарту перевіряється при складанні єдиного вступного іспиту.

Програма вступного іспиту складається з трьох розділів:

1. Зміст програми вступного іспиту
2. Структура екзаменаційного білету та критерії оцінювання
3. Список рекомендованих джерел

РОЗДІЛ 1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

ТЕМА 1. Методологічні засади публічно-управлінської діяльності

Сутність управління, управління як сфера людської діяльності. Управління, адміністрування, менеджмент, влада, керівництво. Соціальні системи й управлінська діяльність. Основні види соціального управління: управління соціальною сферою; управління духовною, культурною сферами.

Публічне управління та адміністрування як система: історичні, теоретичні, методологічні основи побудови й існування систем публічного управління та адміністрування; особливості та відмінності; суб'єктно-суб'єктні взаємодії в системі публічного управління та адміністрування. Мета, цілі, принципи публічного управління. Співвідношення понять «державне управління», «публічне управління», «публічне адміністрування».

Державна політика та управління: сутність і зміст, основні категорії, поняття, методологія дослідження й аналізу державної політики; закономірності, особливості, тенденції й інститути процесу вироблення державної політики; державна політика й державотворення; доктрини, концепції, теорії, моделі державної політики. Форми державного устрою і політичного управління. Воєнна політика, її місце в державній політиці, завдання, взаємозв'язок із категоріями воєнно-політичного аналізу.

Інститути і процеси публічного управління: демократія, народне представництво, розвиток громадянського суспільства; політична влада в управлінні суспільним розвитком; інститути публічного управління. Воєнна організація України як базовий елемент системи воєнної безпеки. Стратегія воєнної безпеки України. Воєнна доктрина України.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18.

ТЕМА 2. Управлінська діяльність у сфері соціального буття

Механізми публічного управління: сутність, поняття, категорії, принципи, методи, система. Основні наукові підходи до управління. Еволюція наукових шкіл, їх вклад у розвиток державного управління.

Теоретико-методологічні засади механізмів публічного управління. Політичний, економічний, організаційний, правовий, мотиваційний та інші види державних механізмів управління.

Цілі, завдання, функції та методи держави, стратегія її розвитку як складова формування і функціонування механізмів публічного управління.

Цільові, функціональні та організаційні структури, інші складові механізмів публічного управління на центральному, регіональному, галузевому рівнях та інших сферах суспільного життя. Організація та адаптація публічної служби до умов воєнного часу.

Публічний маркетинг. Сервісна та маркетингова теорії держави: конвергенція державного управління та менеджменту. Організація забезпечення критично-необхідними послугами в умовах знищеної інфраструктури й на тимчасово окупованих територіях.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 6, 8, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 21.

ТЕМА 3. Нормативно-правові засади публічного управління та адміністрування

Поняття правової держави та правового регулювання державно-управлінських явищ. Предмет правового регулювання публічного управління та адміністрування. Суб'єкт і способи правового регулювання. Форми правового регулювання і вимоги до них. Співвідношення виконавчої влади, державного управління та адміністративного права.

Законність як метод, режим і принцип державного управління. Конституція України як нормативний акт вищої юридичної сили, що визначає найбільш важливі аспекти державного і суспільного ладу, закріплює систему органів державної влади і місцевого самоврядування. Форми народовладдя, принципи організації та діяльності органів публічної влади, функції та компетенції вищих органів державної влади. Про правовий режим воєнного стану. Введення воєнного стану.

Система нормативних актів, що визначають функції, компетенцію, форми і методи діяльності органів публічної влади. Закони України, що визначають організацію роботи органів публічної влади: "Про Центральну виборчу комісію", "Про вибори Президента України", "Про вибори народних депутатів України", "Про вибори депутатів місцевих рад і сільських, селищних, міських голів", «Про правовий режим воєнного стану», «Про оборону України».

Підзаконні нормативні акти, що визначають статус і порядок роботи органів публічної влади та їх структурних підрозділів: укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, акти центральних органів виконавчої влади, що регламентують організаційні питання внутрішньовідомчого та міжвідомчого характеру; акти місцевих органів публічної влади. Закон України «Про місцеве самоврядування». Поняття державної служби. Закон України «Про державну службу». Закон України

«Про доступ до публічної інформації», «Про затвердження Указу Президента України» «Про введення воєнного стану в Україні».

Основні види нагляду за дотриманням законності. Антикорупційн законодавство. Реформування системи запобігання і протидії корупції. Закон України "Про запобігання корупції". Спрямування контрольних заходів в публічному управлінні та адмініструванні.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20.

ТЕМА 4. Механізми публічного управління та адміністрування

Механізми, алгоритми, інструменти і технології публічного управління та адміністрування, їх складові. Підходи і принципи щодо формування, застосування і вдосконалення механізмів публічного регулювання та адміністрування.

Державні механізми структурних зрушень і контроль за їх реалізацією. Контролінг, моніторинг, контроль, аудит та оцінювання; управління якістю та інноваційними процесами; організація надання публічних послуг.

Заходи правового режиму воєнного стану в Україні. Механізми приведення єдиної державної системи цивільного захисту України, її територіальних й функціональних підсистем у готовність до виконання завдань за призначенням в особливий період. Утворення на місцевому рівні рад оборони. Забезпечення на місцевому рівні сприяння військовому командуванню у запровадженні та здійсненні заходів правового режиму в умовах воєнного стану.

Управління інвестиційним процесом на макро- та мікрорівнях. Пріоритетні напрями науково-технічної політики та проблеми утвердження інноваційної моделі економічного розвитку.

Державне управління макроекономічними процесами. Пріоритетні цілі макроекономічної політики. Інструментарій державного регулювання макроекономічних процесів. Основні напрями теорії макроекономічного регулювання. Механізм антикризового розвитку та забезпечення сталого економічного зростання.

Механізми регулювання різних видів партнерських відносин у системі публічного управління та адміністрування; соціальна (суспільна) відповідальність суб'єктів публічної політики.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18.

ТЕМА 5. Економічний аналіз механізмів публічного управління та адміністрування

Економічні аспекти аналізу державної політики. Оцінювання державної політики. Ефективність і результативність державної політики. Державна політика й економіка. Державна влада і ринок. Принципи аналізу рішень у державному управлінні.

Забезпечення фінансування заходів, пов'язаних із запровадженням правового режиму в умовах воєнного стану в Україні. Адаптація сфери трудових відносин до умов воєнного стану в Україні.

Модель кругообігу для ринкової економіки та змішаної економіки. Ринки ресурсів і продукції. Структура ринку. Конкурентний ринок. Ринкова рівновага. Підґрунтя державної політики: концепція ефективності в економічній теорії.

Суспільні блага; прийняття політичних рішень на ринку суспільних благ; державне постачання суспільних благ. Позитивні й негативні зовнішні ефекти та їх інтерналізація; зовнішні ефекти і права власності. Концепції справедливості у розподілі благ і доходів. Соціальний вибір та компроміс між справедливістю та ефективністю. Теорія суспільного вибору як методологія аналізу вироблення колективних рішень.

Основні механізми перерозподілу доходів. Асиметрична інформація і проблема невизначеності в державному управлінні. Нерівність розподілу доходів і бідність як проблеми для державної політики і підстави для державного втручання. Ситуації неспроможності влади як обмеження для державного втручання.

Методи аналізу рішень щодо державної політики. Аналіз проектів у державному секторі. Аналіз державної політики в період військового стану.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 6, 8, 9, 12, 14, 15, 16, 17, 19.

ТЕМА 7. Державна служба в системі публічного управління України.

Сутність і поняття державної служби. Державна служба як публічна, професійна, політично неупереджена діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави. Принципи державної служби.

Правове регулювання державної служби. Державний службовець. Посада державної служби. Права та обов'язки державного службовця. Стаж державної служби. Ранги державних службовців.

Організація роботи державних службовців в умовах воєнного стану в Україні. Прийом на роботу до державних органів під час воєнного стану. Робота інформаційної системи управління людськими ресурсами в державних органах.

Види публічної служби; організаційно-правові, управлінські, соціально-психологічні, морально-етичні та інші засади

Особливості публічного управління державною службою. Система управління державною службою. Національне агентство з питань державної служби.

Організація добору кадрів та проходження публічної служби; управління персоналом публічної служби. Кадрові технології в публічній службі; лідерство в публічній службі. Комісія з питань вищого корпусу державної служби. Керівник державної служби в державному органі. Служба управління персоналом державного органу. Право на державну службу.

Вимоги до осіб, які претендують на вступ на державну службу. Обмеження щодо призначення на посаду. Оцінювання результатів службової діяльності. Відповідальність державних службовців.

Професіоналізація державної служби. Функції, профілі діяльності, стандарти. Відповідальність, компетенція та посадова (професійна) компетентність, професіоналізм публічних службовців. Імідж, професійна етика та культура.

Методологія розроблення, прийняття та впровадження управлінських рішень в органах публічної влади. Запобігання конфлікту інтересів; попередження та протидія корупції.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 6, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18.

ТЕМА 8. Механізми публічного управління у сфері освіти

Державна політика в галузі освіти. Управління освітою як галузь державної діяльності. Мета, функції, принципи державного управління освітою. Національна доктрина розвитку освіти.

Законодавче та нормативно-правове забезпечення освітньої галузі.

Органи управління освітою, їх структура, повноваження. Тенденції централізації і децентралізації управління освітою на загальнодержавному та регіональному рівнях. Становлення державно-громадського управління освітою. Повноваження громадського самоврядування в освіті.

Реалізація державної освітньої політики в умовах воєнного стану. Організація освітнього процесу під час воєнного стану в Україні. Трудове законодавство в галузі освіти і науки під час дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Класифікація методів управління в освіті (адміністративні, економічні, соціально-психологічні). Правові форми вираження методів управління освітою.

Працівники, зайняті керівною і педагогічною діяльністю в освіті, їх права, гарантії, обов'язки. Управління підготовкою педагогічних та науково-педагогічних кадрів.

Підвищення якості освіти як складова гуманітарної політики держави. Державні освітні стандарти. Моніторинг якості освіти.

Регулююча і контролююча функція держави у підготовці фахівців. Ліцензування, акредитація та атестація закладів освіти. Особливості публічного адміністрування приватних закладів освіти.

Джерела фінансування освіти. Реформування фінансового і ресурсного забезпечення закладів освіти. Публічне управління освітніми проектами.

Освітня сфера України в контексті світового освітнього процесу. Міжнародна стандартна класифікація освіти. Параметри і тенденції планетарної освітньої системи. Освіта і розвиток людського потенціалу. Інтеграція України в міжнародний освітній простір у контексті Болонського процесу.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 4, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 18.

ТЕМА 9. Механізми публічного управління охороною громадського здоров'я та медичною допомогою

Охорона здоров'я як складова соціальної та гуманітарної політики держави. Особливості державного управління в галузі охорони здоров'я. Повноваження Президента України в галузі охорони здоров'я. Стратегія розвитку галузі охорони здоров'я в умовах перехідної економіки. Концепція реформи охорони здоров'я в Україні. Стан та основні проблеми охорони здоров'я в Україні. Здоров'я як біологічна, соціальна та економічна категорія. Екологічний стан України і здоров'я населення.

Координація роботи медичних закладів під час дії правового режиму воєнного стану в Україні. Організація надання медичних, консультативних послуг населенню під час дії правового режиму воєнного стану. Інформування населення щодо порядку та правил надання медичної допомоги під час дії правового режиму воєнного стану.

Державні механізми управління охороною здоров'я. Місце управління у проведенні реформи охорони здоров'я. Важелі управління системою охорони здоров'я. Державне регулювання охорони громадського

здоров'я. Стан здоров'я населення України та його показники. Демографічна ситуація в Україні. Співвідношення біологічних і соціальних чинників у виникненні та поширенні захворювань.

Державне регулювання економічного розвитку охорони здоров'я. Економічні проблеми охорони здоров'я. Економічні чинники та особливості галузі охорони здоров'я. Роль держави та ринок медичних послуг. Конкуренція та монополія у сфері медичних послуг. Антимонопольна політика.

Державне регулювання фінансових ресурсів галузі охорони здоров'я. Основні форми фінансування охорони здоров'я. Механізми розподілу коштів.

Державне регулювання та організація систем охорони здоров'я зарубіжних країн і міжнародна співпраця в галузі охорони здоров'я. Світова і європейська політика та стратегія в галузі охорони здоров'я. Міжнародний досвід медичного страхування. Приватні, соціально-орієнтовані та державні системи охорони здоров'я. Сучасні реформи охорони здоров'я в країнах світу. Формування сучасної європейської політики в галузі охорони здоров'я.

Інформаційні технології в забезпеченні ефективного управління охороною здоров'я. Стан інформаційного забезпечення охорони здоров'я в Україні та зарубіжних країнах. Перспективи розвитку інформаційної системи охорони здоров'я.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 25.

ТЕМА 10. Державні механізми забезпечення національної безпеки

Принципи забезпечення національної безпеки. Поняття та структура національної безпеки України. Комплексна система забезпечення національної безпеки України. Структура національної безпеки. Основні види безпеки: політична, економічна, державна, соціальна, інформаційна, науково-технологічна, екологічна, гуманітарна та військова безпеки. Міжнародна безпека.

Національна безпека як один із рівнів функціонування міжнародної безпеки. Загрози та виклики політичної безпеки України. Умови протидії основним загрозам для національної безпеки України.

Стратегічні напрями державної політики у сфері національної безпеки. Концепція та Стратегія національної безпеки. Воєнна доктрина держави. Повноваження Президента України, Верховної Ради України та

центральных органів виконавчої влади України у сфері забезпечення національної безпеки. Повноваження та функції Ради національної безпеки і оборони України. Воєнна організація держави. Обороздатність держави. Сутність демократичного цивільного контролю над Воєнною організацією держави та правоохоронними органами. Глобальна стратегія розвитку України.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18.

ТЕМА 11. Механізми публічного управління та адміністрування у сфері формування соціальної безпеки і розвитку соціальних відносин

Історичний розвиток публічного управління та адміністрування соціальним розвитком. Види, типи, класифікація. Світовий та вітчизняний досвід формування соціальної безпеки і розвитку соціальних відносин. Норми, традиції публічного управління та адміністрування соціальним розвитком. Соціальне партнерство.

Соціальна безпека: поняття та структура. Систематизація підходів до визначення поняття “соціальна безпека”. Особливості застосування механізмів державного управління щодо формування соціальної безпеки.

Реалізація соціальної політики України під час дії правового режиму воєнного стану. Діяльність Координаційного штабу Міністерства соціальної політики України. Забезпечення дії гуманітарних коридорів та евакуації. Допомога постраждалим від війни. Механізми виплати державної допомоги під час дії правового режиму воєнного стану.

Соціальні відносини в системі суспільних відносин. Механізми державного управління щодо розвитку соціально-класових відносин, процесів соціальної мобільності. Механізми державного управління з розвитку соціально-трудова відносин. Механізми державного управління щодо розвитку етнонаціональних відносин. Механізми державного управління з розвитку сімейно-шлюбних відносин. Організаційно-функціональна структура публічного регулювання розвитку гуманітарної сфери в Україні.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20.

ТЕМА 12. Публічне управління регіонами та територіями. Сутність та завдання регіональної політики. Адміністративні, регуляторні, організаційні, системні та інші аспекти. Основні засади, технології та методи реалізації. Ефективність управління регіонами та територіями.

Алгоритм прийняття та практичної реалізації публічно-управлінських рішень, їх ефективність, результативність. Види, типи, класифікація.

Організація роботи органів місцевого самоврядування в період дії правового режиму воєнного стану. Діяльність військових адміністрацій для забезпечення оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, охорони прав, свобод, інтересів громадян.

Теоретико-методологічні й історичні джерела формування місцевого самоврядування як складової системи публічного управління. Концепції, сутність, зміст, принципи та характеристики місцевого самоврядування. Основні категорії та поняття. Публічні послуги; їх системи, види, ефективність; класифікація, стандартизація.

Самоорганізація населення та розвиток територіальних громад. участь членів територіальних громад у розробленні та реалізації рішень щодо місцевого розвитку. Система, функції, повноваження, статуси, організація діяльності органів місцевого самоврядування. Організація місцевого самоврядування на різних рівнях.

Взаємодія органів і посадових осіб місцевого самоврядування з суб'єктами публічного управління. Гарантії місцевого самоврядування. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування, види відповідальності.

Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини; організація надання муніципальних послуг; зарубіжна та вітчизняна практика здійснення; інновації та напрями розвитку тощо. Компетенції публічної влади; мобілізація, координація, організація людських ресурсів в публічному управлінні. Захист публічних інтересів. Управління конфліктами, кризами та ризиками.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 6, 9, 10, 12, 14, 15, 22, 23.

ТЕМА 13. Комунікації в публічному управлінні та адмініструванні.

Класифікації теорій комунікації та комунікативної діяльності в публічному управлінні та адмініструванні. Основні наукові категорії, їх еволюція. Моделювання нових сучасних теорій комунікацій та нових ідей в комунікаційних аспектах публічного управління та адміністрування.

Комунікативна діяльність як багатоканальна система взаємодії, комунікативні навички; методологія, методи, форми, типи, технології, техніки комунікацій та комунікативної діяльності. Ефективні практики

публічних комунікацій.

Сучасні тенденції розвитку комунікаційної стратегії громадськості. Стратегії, плани в публічному управлінні та адмініструванні. Стратегія комунікацій та план дій уряду. Координація комунікативної політики. Політика урядової зовнішньої комунікації. Реалізація Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних сил України.

Комунікативна стратегія органів публічної влади. Принципи, методи, форми, технології, техніки залучення громадян до розробки та реалізації державної політики та консолідації суспільства. Національна комунікативна стратегія. Регіональна комунікативна стратегія.

Зв'язки з громадськістю (Public relations, PR). Громадська експертиза. Побудова відносин із ЗМІ.

Міжнародний досвід участі громадян у вирішенні суспільних проблем. Побудова моделей підтримки громадськості публічно-управлінських та публічно-адміністративних рішень.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 5, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18.

ТЕМА 13. Цифрові технології і системи у публічному управлінні

Сутність та характеристики цифрового інформаційного суспільства. Основні складові побудови інформаційного суспільства: зарубіжний і вітчизняний досвід. Державна інформаційна політика України. Інформаційна гігієна під час війни. Заходи інформаційної протидії агресору. Реалізація стратегії інформаційної стійкості. Діяльність сил інформаційних операцій.

Електронний уряд як інновація публічного управління сучасного інформаційного суспільства. Принципи створення та функціонування. Сфери застосування інформаційних технологій у державному управлінні. Роль електронних баз даних в публічному управлінні. Система управління базами даних.

Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». Програма “Електронна Україна”, її основні етапи. Механізми впровадженням електронного уряду в Україні. Концепція синергетики в публічному управлінні. Креативне управління. Кібервійна, її види та характерні риси. Діяльність військово-кібернетичних підрозділів. Кібератака. Пріоритет кібербезпеки.

Особливості структури та моделі функціонування електронного уряду. Законодавчі проблеми запровадження електронного уряду в

Україні. Міжнародний досвід у сфері електронного публічного управління. Технологічно-практичні механізми та алгоритми функціонування електронного уряду. Принципи електронного документообігу. Електронна ділова переписка. Довірчі послуги (цифровий електронний підпис). Єдина система електронної ідентифікації id.gov.ua

Поняття, сутність та актуальність впровадження інструментів електронної демократії в діяльність органів державної влади. Забезпечення рівного доступу громадян до інформації, яка місниться в державних електронних інформаційних системах. Стандарти єдиного дизайн-коду з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю. Організація та функції складових електронного управління: уряд-урядові, уряд-громадянину, уряд-об'єднанню громадян, уряд-бізнесу, бізнес-бізнесу.

Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державного управління і місцевого самоврядування. Методи набуття і поширення інформації в державному управлінні на основі новітніх інформаційних технологій. Дистаційне навчання державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування з використанням інструментів електронної демократії в роботі органів влади.

Цифрове суспільство та захист персональної інформації. Регулювання та регламентація використання компаніями персональних даних користувачів. SMART-суспільство, кібер-безпека та протидія дезінформації. Проблематика застосування ІІІ на державному рівні.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20.

ТЕМА 15. Світовий та європейський досвід публічного управління та адміністрування

Світові тенденції розвитку публічного управління та адміністрування сновні етапи та сучасний стан. Моделі публічного управління та адміністрування: світовий досвід. Наукові підходи до класифікації моделей реформування публічного управління. «Вестмінстерська», «американська» та «гібридна» моделі публічного управління.

Постмодерністська модель публічної служби Post-NPS (NPS – New public Service). Еволюція реформаторських концепцій публічного управління та адміністрування. Моделі «Old Public Management», New Public Management. Модель «Good Governance».

Децентралізація та її вплив на муніципальні реформи, в країнах Європи в останній чверті ХХ ст. Європейська хартія місцевого самоврядування. Європейські практики організації публічного управління на місцевому рівні. Основні рівні моделі публічного управління.

Особливості континентальної моделі публічного управління на місцевому рівні. Іберійська система місцевого самоврядування іспаномовних країн латинської Америки.

Правове регулювання компетенції органів місцевого самоврядування в європейських країнах. Організаційно-правові засади муніципального управління європейських унітарних держав. Особливості адміністративно-територіального устрою систем провідних зарубіжних країн та їх вплив на формування сучасних моделей публічного управління.

Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 5, 6, 12, 14, 15, 16, 17, 20.

РОЗДІЛ 2 СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Екзаменаційний білет складається з двох завдань

Завдання 1 вимагає надання вступником повної та обґрунтованої відповіді на питання білету, що передбачає застосування теоретичних знань з публічного управління та адміністрування, навичок розробки проектів нормативно-правових актів, стратегічних документів розвитку, аналітичних довідок, пропозицій, експертних висновків, доповідей, розв'язання складних організаційно-управлінських задач в сфері публічного управління та адміністрування, здатності генерувати нові ідеї, управляти проектами та змінами, приймати обґрунтовані рішення, проектування алгоритми їх реалізації, в тому числі тих, які потребують командної роботи, мотивації людей рухатися до спільної мети, діяти соціально відповідально та свідомо, а також налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.

Завдання 2 передбачає розв'язання вступником конкретної аналітичної задачі для перевірки здатності використовувати сучасні технології електронного урядування, інформаційні та комунікаційні технології, методи, прийоми та технології дослідження управлінських та організаційних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.

Критерії оцінювання:

Завдання 1 оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів залежно від критеріїв: правильності та обґрунтованості відповіді у розрізі таких

Критерій	Бали
усвідомлення змісту явища чи процесу, зазначеного в екзаменаційному питанні, форм його прояву	0-20
правильність та повнота детермінації управлінських та	0-40

організаційних наслідків дії запитуваних явищ / процесів у сучасному суспільстві, векторів та міри їх впливу на системи різних рівнів	
здатність оцінити доцільність прийняття тих чи інших організаційно-управлінських рішень для розв'язання проблеми в сфері публічного управління та адміністрування, здійснити управлінський вибір	0-20
спроможність спроектувати алгоритм реалізації рішення в сфері публічного управління та адміністрування	0-20

Завдання 2 оцінюється за шкалою від 0 до 100 балів у розрізі таких критеріїв:

<i>Критерій</i>	<i>Бали</i>
спроможність правильно визначити методологічні підходи до вирішення запропонованої аналітичної задачі	0-20
коректність застосування релевантних методів, підходів, технологій аналізу	0-40
правильність інтерпретації отриманих результатів	0-20
адекватність та обґрунтованість висновків і пропозицій, сформульованих за результатами розв'язання задачі	0-20

Особи, які отримали менше 100 балів на вступному іспиті зі спеціальності участі у конкурсному відборі не беруть.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / за заг. ред. В.П. Якобчук. – Київ : Видавництво «Ліра-К», 2025 р. – 476 с.
2. Державне управління : підручник / за заг. ред. В.П. Петкова. – Київ : Видавництво «КНТ», 2025 р. – 210 с.
3. Основи публічного управління та адміністрування : навчальний посібник. – 2-ге видання / О.Д. Лазор, О.Я. Лазор, І.Г. Юник. – К. : Видавництво «Ліра-К», 2024 р. – 268 с.
4. Основи публічного управління та антикорупційна діяльність: навчальний посібник. Є.Г. Карташов, А.П. Миколаєць, А.В. Антонов, І.О. Драган, Н.В. Дацій, та інші; за заг. ред. Є.Г. Карташов, А.П. Миколаєць, - Київ : Освіта України, 2020 р. – 303 с.
5. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. – Харків : НАУ «ХАІ», 2021р. – 128 с.
6. Вакуленко В. М. Державне регулювання у сфері охорони навколишнього природного середовища : [кол. моногр.] / В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк,

- В. В. Вітвицький та ін. ; Укр. НДІ продуктивності агропром. Мінагропол. України, НАДУ. – К. : НДІ “Укراгропродуктивність”, 2019. – 183 с.
7. Ващенко К. О. Професійна підготовка державних службовців : теорія, методологія, практика: монографія / К. О. Ващенко. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2023. – 416 с.
 8. Вдовенко Ю. С. Адміністративний менеджмент (теоретичні положення; пріоритети у виробничій сфері, державних органах, громадських організаціях) [Текст] : навч. посіб. / Ю. С. Вдовенко, С. М. Вдовенко, О. В. Рогова. – Чернігів : Лук’яненко В. В. [вид.] : Орхідея, 2021. – 264 с.
 9. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник / Ю. Є. Вороніна. – Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. – 204 с.
 10. Державне та регіональне управління : навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / С. І. Архієреєв, Н. Н. Губанова, О. В. Кузьменко, А. С. Митрофанова ; за ред. проф. С. І. Архієреєва. – Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2020. – 128 с.
 11. Единбурзький погляд на історію демократії від давніх часів до майбутніх можливостей / за ред. Б. Айзехена та С. Стоквелла; пер. з англ. Р. Машкової, О. Хоменко; наук. ред. і упоряд. пер. М. Мінаков; передм. Дж. Гуді; вступ. слово А. Єрмолаєва; худож.-оформлювач О. Гугалова. – Харків: Фоліо, 2019. – 639 с.
 12. Кайлюк Є.М. Публічне адміністрування. Підручник / Є. М. Кайлюк, В.В. Гриненко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; – Х.: ХНАМГ, 2021 – 200 с.
 13. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень : навч. посіб. / [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук]. – Київ, 2019. – 110 с.
 14. Особливості публічного управління та адміністрування : навч. посіб. / [В. Д. Бакуменко, І. С. Бондар, В. Г. Горник та ін.]. – К. : Ліра-К, 2022. – 256 с.
 15. Проблеми реформування державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в Україні: монографія / авт. кол. : Т. Е. Василевська, І. Г. Сурай, О. І. Васильєва та ін.; за заг. ред. Т. Е. Василевської. – Київ : НАДУ, 2018. – 256 с.
 16. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / А.О. Дегтяр, О.А. Дегтяр, Х.І. Калашнікова, М.К. Гнатенко. – Харків : НАУ «ХАІ», 2023. – 128 с.
 17. Публічне адміністрування в Україні : навч. посіб. / [В. Б. Дзюндзюк, О. Б. Коротич, Н. М. Мельтюхова та ін.] за заг. ред. В. В. Корженка, Н. М. Мельтюхової. – Харків : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2022. – 256 с.

18. Публічне управління та адміністрування : навч. посіб. / Ю.Г. Кальниш, Т. М. Лозинська, В.І. Тимцуник ; Полтав. держ. аграр. акад. – Полтава : РВВ ПДАА, 2022. – 279 с.
19. Публічне управління та адміністрування : навчальний посібник / [А. О. Азарова, Л. М. Ткачук, Л. О. Нікіфорова та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 181 с
20. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. С. Чернова, В. Воронкової, В. Банаха, О. Сосніна; Запоріж. держ. інж. акад. – Запоріжжя: ЗДІА, 2021. – 606 с.
21. Соціальний діалог у державному управлінні : навч. посіб. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; Федерація роботодавців України ; [К.О.Ващенко, Р.А.Колишко, О.В.Мірошниченко, О.М.Петроє, В.П.Трощинський ; за ред. О.В.Мірошниченка]. – К. : НАДУ, 2018. – 300 с.
22. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, І. В. Валентюк, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 121 с.
23. Управління розвитком об'єднаних територіальних громад на засадах громадської участі: навч. посіб. / [О. В. Берданова, В. М. Вакуленко, Н. М. Гринчук, В. С. Колтун, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 129 с.
24. Тезаурус з державної кадрової політики [Текст] : словник-довідник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Ін-т проблем держ. упр. та місц. самоврядування ; [редкол.: Ю. В. Ковбасюк (голова) та ін.]. - Київ : НАДУ, 2019. - 412 с.
25. Управління охороною здоров'я територіальної громади : монографія / І. В. Рожкова, Л. І. Жаліло, Ю. В. Давидова [та ін.] ; за ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого ; – К. : 2021. – 150 с.
26. Arblaster A. Democracy / A. Arblaster. – Buckingham, Philadelphia: Open University Press 2019. – 407 p.
27. Clark I. Globalization and International Relations Theory / I. Clark. – Oxford, 2017. – 378 p.
28. Compagnoni G. Elementi di diritto costituzionale democratico / G. Compagnoni. – Venezia, 2016. – 200 p.
29. Dahl R.A. Democracy, Liberty and Equality / R.A. Dahl. – Oslo: Norwegian University Press, 2015. – 189 p.
30. Peters B. Guy. Handbook of Public Administration / B. Guy, Jon Pierre. – London, 2005. – 640 p.